

Βρυξέλλες, 20.5.2020
COM(2020) 555 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σλοβενία

Έκθεση που συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σλοβενία

Έκθεση που συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 20 Μαρτίου 2020 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση για την ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Η ρήτρα, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, στο άρθρο 6 παράγραφος 3, στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97, καθώς και στο άρθρο 3 παράγραφος 5 και στο άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, διευκολύνει τον συντονισμό των δημοσιονομικών πολιτικών σε περιόδους σοβαρής επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας. Στην ανακοίνωσή της, η Επιτροπή κοινοποίησε στο Συμβούλιο την άποψή της σύμφωνα με την οποία, δεδομένης της αναμενόμενης σοβαρής επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας που προκύπτει από την έξαρση της νόσου COVID-19, οι τρέχουσες συνθήκες επιτρέπουν την ενεργοποίηση της ρήτρας. Στις 23 Μαρτίου 2020 οι υπουργοί Οικονομικών των κρατών μελών συμφώνησαν με την εκτίμηση της Επιτροπής. Η ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής επιτρέπει την προσωρινή απόκλιση από την πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου, εφόσον δεν τίθεται σε κίνδυνο η δημοσιονομική βιωσιμότητα μεσοπρόθεσμα. Όσον αφορά το διορθωτικό σκέλος, το Συμβούλιο μπορεί επίσης να αποφασίσει, κατόπιν συστάσεως της Επιτροπής, να εγκρίνει αναθεωρημένη δημοσιονομική πορεία. Η γενική ρήτρα διαφυγής δεν αναστέλλει τις διαδικασίες του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να αποκλίνουν από τις δημοσιονομικές απαιτήσεις που θα ίσχυαν κανονικά, ενώ δίνει παράλληλα στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο τη δυνατότητα να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για τον συντονισμό των πολιτικών στο πλαίσιο του Συμφώνου.

Τα στοιχεία που κοινοποίησαν οι σλοβενικές αρχές στις 31 Μαρτίου 2020 και επικυρώθηκαν εν συνεχεία από την Eurostat¹ δείχνουν ότι το πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης στη Σλοβενία ανήλθε στο 0,5 % του ΑΕΠ το 2019, ενώ το ακαθάριστο χρέος της γενικής κυβέρνησης βρισκόταν στο 66,1 % του ΑΕΠ. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας του 2020, η Σλοβενία αναμένει έλλειμμα 8,1 % του ΑΕΠ και χρέος 82,4 % του ΑΕΠ το 2020.

Το αναμενόμενο για το 2020 έλλειμμα καταδεικνύει, εκ πρώτης όψεως, την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος, όπως αυτό ορίζεται στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή συνέταξε την παρούσα έκθεση, στην οποία αναλύεται η συμμόρφωση της Σλοβενίας με τα κριτήρια του ελλείμματος και του χρέους που προβλέπονται στη Συνθήκη. Η έκθεση λαμβάνει υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες και δίνει τη δέουσα προσοχή στον σοβαρό οικονομικό κλυδωνισμό που συνδέεται με την πανδημία COVID-19.

---

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10294648/2-22042020-AP-EN.pdf/6c8f0ef4-6221-1094-fef7-a07764b0369f>

Πίνακας 1. Έλλειμμα και χρέος της γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)

		2016	2017	2018	2019	2020 COM	2021 COM
Κριτήριο του ελλείμματος	Ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης	-1,9	0,0	0,7	0,5	-7,2	-2,1
Κριτήριο του χρέους	Ακαθάριστο χρέος της γενικής κυβέρνησης	78,7	74,1	70,4	66,1	83,7	79,9
	Απόκλιση από την τιμή αναφοράς για τη μείωση του χρέους				-6,8	2,8	-2,8
	Μεταβολή διαρθρωτικού ισοζυγίου	0,4	0,6	-0,2			
	Απαιτούμενη ΕΓΔΠ	-1,1	-2,1	-6,2			

Σημείωση: το αρκτικόλεξο ΕΓΔΠ αναφέρεται στην ελάχιστη γραμμική διαρθρωτική προσαρμογή (Minimum Linear Structural Adjustment – MLSA).

Πηγή: Eurostat, εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020.

2. ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ

Με βάση το πρόγραμμα σταθερότητας του 2020, το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης της Σλοβενίας το 2020 αναμένεται να ανέλθει σε 8,1 % του ΑΕΠ, ποσοστό υψηλότερο και όχι πλησίον της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη. Η αύξηση του ελλείμματος αντικατοπτρίζει το σχεδιαζόμενο κίνητρο του 4,4 % του ΑΕΠ και τις επιπτώσεις της συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας.

Η αναμενόμενη υπέρβαση της τιμής αναφοράς της Συνθήκης για το 2020 είναι έκτακτη, καθώς προκύπτει από σοβαρή επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας. Λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, στις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020 προβλέπεται συρρίκνωση της αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ το 2020 κατά 7,0 %.

Η αναμενόμενη υπέρβαση της τιμής αναφοράς της Συνθήκης θα είναι προσωρινή βάσει των εαρινών προβλέψεων της Επιτροπής του 2020, σύμφωνα με τις οποίες το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης θα υποχωρήσει κάτω από το 3 % του ΑΕΠ το 2021. Ωστόσο, οι προβλέψεις αυτές περιβάλλονται από εξαιρετικά υψηλό βαθμό αβεβαιότητας.

Εν κατακλείδι, το αναμενόμενο για το 2020 έλλειμμα είναι υψηλότερο και όχι πλησίον της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη. Η αναμενόμενη υπέρβαση θεωρείται έκτακτη, όπως ορίζεται στη Συνθήκη και στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, ενώ ο χαρακτήρας της υπέρβασης θεωρείται επί του παρόντος προσωρινός. Ως εκ τούτου, από την ανάλυση προκύπτει ότι, εκ πρώτης όψεως, δεν πληρούνται το κριτήριο του ελλείμματος, όπως ορίζεται στη Συνθήκη και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97.

3. ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

Ο δείκτης δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ μειώθηκε από 70,4 % του ΑΕΠ το 2018 σε 66,1 % του ΑΕΠ το 2019. Η μείωση του δείκτη οφείλεται κυρίως στο πρωτογενές πλεόνασμα, στην επίδραση του παρονομαστή από την αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ και στις αρνητικές προσαρμογές αποθεμάτων-ροών.

Από τα κοινοποιηθέντα στοιχεία προκύπτει ότι η Σλοβενία συμμορφώθηκε το 2019 με την τιμή αναφοράς για τη μείωση του χρέους, δεδομένου ότι η απόκλιση από την τιμή αναφοράς είναι 6,8 % του ΑΕΠ.

Συνεπώς, από την ανάλυση προκύπτει ότι το κριτήριο του χρέους πληρούται με βάση τα απολογιστικά στοιχεία του 2019.

4. ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Το άρθρο 126 παράγραφος 3 της Συνθήκης ορίζει ότι, εάν ένα κράτος μέλος δεν πληροί τους όρους ενός ή αμφοτέρων των κριτηρίων αυτών, η Επιτροπή οφείλει να συντάξει έκθεση. Η εν λόγω έκθεση πρέπει να «λαμβάνει επίσης υπόψη το κατά πόσον το δημόσιο έλλειμμα υπερβαίνει τις δαπάνες δημοσίων επενδύσεων, καθώς και όλους τους άλλους σχετικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένης της μεσοπρόθεσμης οικονομικής και δημοσιονομικής κατάστασης του κράτους μέλους».

Οι παράγοντες αυτοί διευκρινίζονται περαιτέρω στο άρθρο 2 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, το οποίο προβλέπει επίσης ότι η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη «οποιοδήποτε άλλο παράγοντα ο οποίος, κατά τη γνώμη του οικείου κράτους μέλους, συμβάλλει στην ολοκληρωμένη ποιοτική αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια του ελλείμματος και του χρέους και τον οποίον το κράτος μέλος έχει προτείνει στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή».

Όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, όσον αφορά τη συμμόρφωση με το κριτήριο του ελλείμματος το 2020, δεδομένου ότι ο λόγος δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ υπερβαίνει την τιμή αναφοράς 60 % και δεν πληρούνται οι δύο προϋποθέσεις —δηλαδή να παραμένει το έλλειμμα πλησίον της τιμής αναφοράς και η υπέρβαση της τιμής αυτής να είναι προσωρινή— οι εν λόγω σχετικοί παράγοντες δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά τα στάδια που οδηγούν στην απόφαση για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος βάσει του κριτηρίου του ελλείμματος για τη Σλοβενία.

Στην παρούσα κατάσταση, ένας σημαντικός πρόσθετος παράγοντας που πρέπει να ληφθεί υπόψη όσον αφορά το 2020 είναι ο οικονομικός αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19, η οποία έχει πολύ σημαντικές επιπτώσεις στη δημοσιονομική κατάσταση και δημιουργεί ιδιαίτερα αβέβαιες προοπτικές. Η πανδημία οδήγησε επίσης στην ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής.

4.1. Πανδημία COVID-19

Η πανδημία COVID-19 οδήγησε σε σοβαρό οικονομικό κλυδωνισμό, ο οποίος έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι συνέπειες ως προς την αύξηση του ΑΕΠ θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια τόσο της πανδημίας όσο και των μέτρων που λαμβάνονται από τις εθνικές αρχές και σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο για την επιβράδυνση της εξάπλωσής της, την προστασία των παραγωγικών ικανοτήτων και τη στήριξη της συνολικής ζήτησης. Τα κράτη μέλη έχουν ήδη θεσπίσει ή θεσπίζουν δημοσιονομικά μέτρα για να ενισχύσουν την ικανότητα των συστημάτων υγείας και να ανακουφίσουν τα άτομα και τους κλάδους που πλήττονται ιδιαίτερα. Έχουν επίσης εγκριθεί σημαντικά μέτρα στήριξης της ρευστότητας και άλλες εγγυήσεις. Με την επιφύλαξη λεπτομερέστερων πληροφοριών, οι αρμόδιες στατιστικές αρχές πρέπει να εξετάζουν κατά πόσον τα εν λόγω μέτρα συνεπάγονται ή όχι άμεσες επιπτώσεις στο ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης. Σε συνδυασμό με την κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας, τα μέτρα αυτά θα συμβάλουν στη σημαντική αύξηση του δημόσιου ελλείμματος και στην επιδείνωση της κατάστασης του χρέους.

4.2 Μεσοπρόθεσμη οικονομική θέση

Η οικονομία της Σλοβενίας αναπτύχθηκε κατά 2,4 % το 2019. Η απασχόληση συνέχισε να αυξάνεται με αμείωτο ρυθμό και η ανεργία ανήλθε σε πολύ χαμηλό ποσοστό της τάξης του 4,0 % κατά τη

διάρκεια του τελευταίου τριμήνου. Παρά τη συγκρατημένη ανάπτυξη στο τέλος του έτους, η Σλοβενία εισήλθε στην κρίση αυτή από σχετικά ισχυρή θέση.

Το 2020, η οικονομία αναμένεται να συρρικνωθεί κατά περίπου 7 % με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020. Η οικονομική δραστηριότητα αναμένεται να ανακάμψει κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2020, επωφελούμενη από τα ισχυρά μέτρα πολιτικής που θεσπίστηκαν για την ενίσχυση της απασχόλησης και την ανακούφιση από τη μείωση του εισοδήματος για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που επλήγησαν κατά τη διάρκεια της επιβράδυνσης. Το 2021, η ανάπτυξη αναμένεται να φθάσει το 6,7 %. Οι βραχυπρόθεσμες προοπτικές περιλαμβάνουν εξαιρετική αβεβαιότητα όσον αφορά τη διάρκεια της πανδημίας, καθώς και τον οικονομικό της αντίκτυπο. Το γεγονός αυτό αποτελεί ελαφρυντικό παράγοντα κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της Σλοβενίας με το κριτήριο του ελλείμματος το 2020.

4.3 Μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική θέση

Το ονομαστικό πλεόνασμα μειώθηκε από 0,7 % του ΑΕΠ το 2018 σε 0,5 % του ΑΕΠ το 2019.

Στις 13 Ιουλίου 2018, διατυπώθηκε σύσταση προς τη Σλοβενία να διασφαλίσει ότι ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των πρωτογενών δημόσιων δαπανών, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και των έκτακτων μέτρων, (στο εξής: τιμή αναφοράς για τις δαπάνες), δεν θα υπερέβαινε το 3,1 % το 2019, ποσοστό που αντιστοιχεί σε διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,65 % του ΑΕΠ². Η συνολική αξιολόγηση υποδεικνύει σημαντική απόκλιση από τη συνιστώμενη πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου το 2019, καθώς και την περίοδο 2018-2019 συνολικά.

Το πρόγραμμα σταθερότητας παρέχει πληροφορίες σχετικά με σημαντικά μέτρα για την ανάσχεση της πανδημίας και τη στήριξη της οικονομίας. Εκτιμά δε τη δημοσιονομική επίπτωση των εν λόγω μέτρων άμεσης στήριξης στο 4,4 % του ΑΕΠ το 2020.

Οι δημοσιονομικές προβολές στις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020 και στο πρόγραμμα σταθερότητας του 2020 υπόκεινται σε υψηλό βαθμό αβεβαιότητας.

4.4 Μεσοπρόθεσμη θέση του δημόσιου χρέους

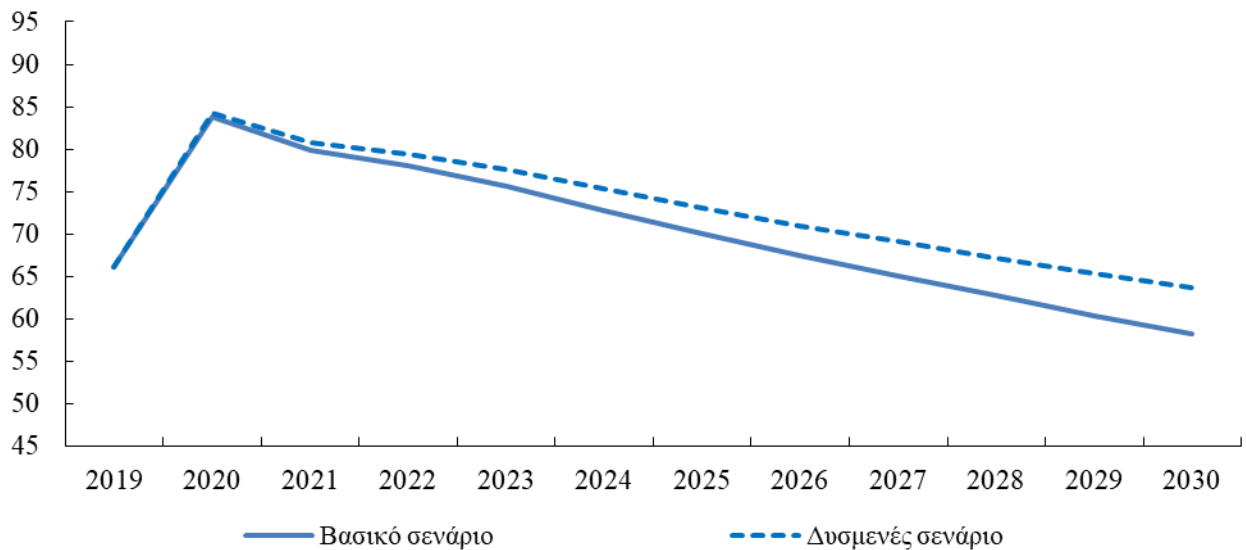
Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020, το χρέος της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να αυξηθεί από 66,1 % του ΑΕΠ το 2019 σε 83,7 % του ΑΕΠ το 2020.

Η ανάλυση της βιωσιμότητας του χρέους έχει επικαιροποιηθεί με τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020. Η ανάλυση αυτή επιβεβαιώνει ότι, παρά τους κινδύνους, η κατάσταση του χρέους παραμένει βιώσιμη μεσοπρόθεσμα στη Σλοβενία, λαμβανομένων υπόψη των σημαντικών ελαφρυντικών παραγόντων (συμπεριλαμβανομένου του προφίλ του χρέους και των ιστορικά χαμηλών επιτοκίων). Ειδικότερα, ενώ η κατάσταση του δημόσιου χρέους έχει επιδεινωθεί λόγω της κρίσης COVID-19, ο δείκτης χρέους προς το ΑΕΠ στο βασικό σενάριο αναμένεται να είναι σε βιώσιμη (φθίνουσα) τροχιά μεσοπρόθεσμα³.

² Σύσταση του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2018, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Σλοβενίας για το 2018 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβενίας για το 2018, ΕΕ C 320 της 10.9.2018, σ. 103.

³ Το βασικό σενάριο βασίζεται στις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020. Μετά το 2021 λαμβάνεται ως παραδοχή η σταδιακή προσαρμογή της δημοσιονομικής πολιτικής, σύμφωνα με τα πλαίσια της ΕΕ για τον συντονισμό και την εποπτεία της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής. Η πρόβλεψη της αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ γίνεται σύμφωνα με τη λεγόμενη μεθοδολογία T+10 της ομάδας εργασίας «κενό παραγωγής» (OGWG) της επιτροπής οικονομικής πολιτικής (EPC). Ειδικότερα, η ουσιαστική (πραγματική) αύξηση του ΑΕΠ οφείλεται στη δυναμική αύξηση του ΑΕΠ και επηρεάζεται από τυχόν πρόσθετη δημοσιονομική προσαρμογή που λαμβάνεται υπόψη (μέσω του δημοσιονομικού πολλαπλασιαστή). Ο

Διάγραμμα 1. Διάγραμμα: δείκτης δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ, Σλοβενία, % του ΑΕΠ

Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής

4.5 Άλλοι παράγοντες που προβάλλονται από το κράτος μέλος

Στις 12 Μαΐου 2020 οι σλοβενικές αρχές διαβίβασαν επιστολή με τους σχετικούς παράγοντες σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97. Η ανάλυση που παρουσιάζεται στις προηγούμενες ενότητες καλύπτει ήδη τους βασικούς παράγοντες που προβάλλονται από τις αρχές.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας του 2020, το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης της Σλοβενίας το 2020 αναμένεται να αγγίξει το 8,1 % του ΑΕΠ, ποσοστό υψηλότερο και όχι πλησίον της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη. Η αναμενόμενη υπέρβαση της τιμής αναφοράς θεωρείται έκτακτη και επί του παρόντος προσωρινή.

Το ακαθάριστο χρέος της γενικής κυβέρνησης ανήλθε στο 66,1 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2019, υπερβαίνοντας την τιμή αναφοράς του 60 % του ΑΕΠ που ορίζεται στη Συνθήκη. Η Σλοβενία συμμορφώθηκε με την τιμή αναφοράς για τη μείωση του χρέους το 2019.

Σύμφωνα με τη Συνθήκη και το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, η παρούσα έκθεση εξέτασε επίσης τους σχετικούς παράγοντες.

Όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, όσον αφορά τη συμμόρφωση με το κριτήριο του ελλείμματος το 2020, ωστόσο, δεδομένου ότι ο λόγος δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ υπερβαίνει την τιμή αναφοράς 60 % και δεν πληρούνται οι δύο προϋποθέσεις — δηλαδή να παραμένει το έλλειμμα πλησίον της τιμής αναφοράς και η υπέρβαση της τιμής αυτής να είναι προσωρινή— οι εν λόγω σχετικοί παράγοντες δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά τα στάδια

πληθωρισμός θεωρείται ότι συγκλίνει σταδιακά στο 2 %. Οι παραδοχές για τα επιτόκια καθορίζονται σύμφωνα με τις προσδοκίες των χρηματοπιστωτικών αγορών. Το δυσμενές σενάριο βασίζεται στην παραδοχή για υψηλότερα επιτόκια (κατά 500 μονάδες βάσης) και χαμηλότερη αύξηση του ΑΕΠ (κατά -0,5 εκατοστιαίες μονάδες), σε σχέση με το βασικό σενάριο (καθόλο τον χρονικό ορίζοντα των προβολών).

που οδηγούν στην απόφαση για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος βάσει του κριτηρίου του ελλείμματος για τη Σλοβενία.

Συνολικά, από την ανάλυση προκύπτει ότι δεν πληρούται το κριτήριο του ελλείμματος, όπως ορίζεται στη Συνθήκη και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/1997.